

Podczas imienin w r. 1935 prezydent Roosevelt otrzymał ze stanu Alabama depeszę, pod którą było podpisanych 10.000 osób, a zawierała ona 138.000 słów. Cztery aparaty telegraficzne pracowały przez dzień i noc, by przekazać tę olbrzymią depeszę do Waszyngtonu. Zlepione blankiety depeszy utworzyły dużą belę papieru i potrzeba było dwóch tragarzy, by naładować je na auto ciężarowe.

—oOo—

Polaków w Niemczech jest 1 i $\frac{1}{2}$ miliona, a Niemców w Polsce jest 700 tysięcy; Polacy mają w Niemczech szkół powszechnych — 58, a Niemcy w Polsce szkół powszechnych 432; Polacy mają w Niemczech 2 gimnazja, a Niemcy w Polsce — 27, Polacy mają w Niemczech 34 spółdzielni, a Niemcy mają w Polsce — 856; Polacy mają w Niemczech 14 czasopism, a Niemcy w Polsce — 78. — A czy Niemcy tak traktują Polaków, jak Polacy Niemców w Polsce?

„Jest ktoś, kto mi skrzydła
[rozwija

I ktoś, kto mi skrzydła pęta...

Jest jakaś Dłoń Święta

I jest Dłoń inna, przekłeta...“.

Stanisław Wyspiański.

Księża wynalazcami.

Działalność duchowieństwa katolickiego, zawsze zmierzała do rozwoju i podniesienia kultury wśród narodów. Na wieki bezsprzeczną pozostała opatrzościowa gospodarcza działalność Cystersów i kulturalna Benedyktynów. Benedyktyni wśród pyłu bibliotecznego przepisywali literę po literze z Liwiusza, Cezara, Cicerona i z innych przekładając nam całą kulturę klasyczną. A ich książki to istne dzieło sztuki. Papieże zawsze byli prawdziwymi protektorami uczonych i artystów. Wiek, w którym najbardziej kwitła wiedza, sztuka i literatura nazwano wiekiem Leona X. W dziedzinie wynalazków księża zajmują przed świeccymi pierwsze miejsce.

Zegarek, który nam oddaje wprost nieocenione usługi wynalazł kronikarz kościelny Kassiodora w 505 r., a ulepszył go Geberl, późniejszy papież Sylwester II. Pierwszy zegar astronomiczny wybudował w 1316 r. opat Ryszard Wallimford.

Nasz wielki rodak ks. Mikołaj Kopernik śmiało postawił tezę, że słońce stoi, a ziemia obraca się około niego. — Lunetę i teleskop wynalazł Franciszkanin Roger Bacon ułatwiając temi instrumentami rozwój astronomii. — Sikawkę do gaszenia pożaru konstruowali Cystersi, a paryscy Kapucyni, aż do XVII wieku byli strażakami ogniowymi w tem mieście.

Okulary wynalazł Dominikanin Aleksander Spina. — Proch odkrył mnich Bertold Szwarz. — Również